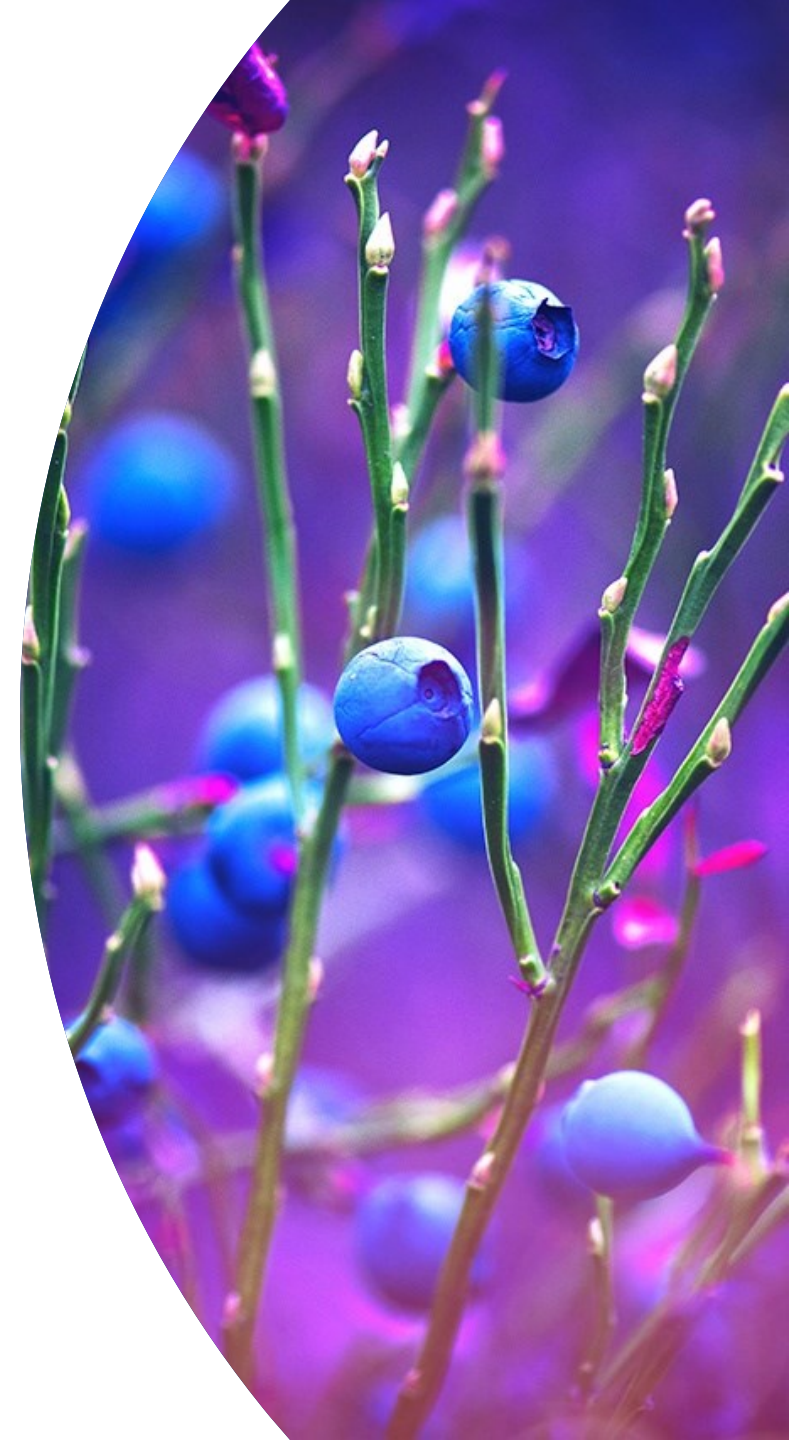

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Traficom määräysvalmistelu ja lausuntokierrokset

Leila Iikkanen, ilmailun säädösinfo 2024

Määräysvalmisteluprosessi

- Aloite Traficomilta, EU/kans. lainsäädännön muutoksesta, asiakkaalta
- Ilmailun sektorikoordinaatio hyväksyy hankepäätöksen, lausunnonle lähettämisen ja valmiin määräyksen antamisen
- Asiakas voi tehdä aloitteen muutostarpeesta, kertoa toiveista hankepäätöksen julkaisun yhteydessä, antaa lausunnon.

Määräysvalmistelusta tiedottaminen

Uutinen Traficomin verkkosivulla (*Ajankohtaista ilmailusta*):

- ▶ Määräyshankepääätöksestä
- ▶ Lausuntokierroksesta
- ▶ Valmiin määräyksen julkaisusta.

- ▶ RSS-syötteet: <https://www.traficom.fi/fi/ajankohtaista/tilaa-ajankohtaistiedotteet> (Määräysuutiset)
- ▶ Ilmailun sääntelyn sidosryhmäjakelu – ilmoittaudu leila.iikkanen@traficom.fi
- ▶ Lausuntopalvelu.fi

Määräyssarjat ja Traficomin säädössivut

- ▶ AGA: Lentopaikat ja maalaitteet
  - ▶ AIR: Ilma-alukset ja ilmailuvälineet
  - ▶ ANS: Lennonvarmistuspalvelut
  - ▶ GEN: Yleistä
  - ▶ OPS: Lentotoiminta
  - ▶ PEL: Ilmailulupakirjat
  - ▶ SEC: Turvatoimet
  - ▶ TRG: Koulutustoiminta
-
- ▶ Traficom → Sädökset ja määräykset → Ilmailu
  - ▶ Valitse esim. jokin määräyssarjoista tai säädöksen tyyppi: määräys, määräyshankepäätös, lausuntopyyntö

Ilmailun määräyshankkeet

Helmi­kuu 2024

Käynnissä olevat määräyshankkeet

Jatkovalmistelussa (lausuntokierroksen jälkeen):

- ▶ AGA M2-1 Helikoptereille tarkoitettujen lentopaikkojen rakentaminen ja pitäminen (ruotsinkielinen käännös ja julkaisu)
- ▶ OPS M1-17 Radiovyöhykkeet, OPS M1-28 Vaara-alueet, OPS M1-31 Transponderivyöhykkeet
  - ▶ Ilmatilapaketti 2024. Hyväksytty julkaistavaksi, mutta ulos vasta 18.3.2024 ja voimaan AIRAC-päivänä 18.4.2024.
- ▶ OPS M1-29 UAS-ilmatilavyöhykkeet (Julkaistaan 18.3. ja voimaan 18.4.)
- ▶ OPS M6-1 Laskuvarjohyppytoiminta (Elina Saukkoriipi)

Lausuntokierroksella:

- ▶ OPS M1-2 Lentonäytökset ja lentokilpailut → 16.2.
- ▶ SEC M1-1 Siviili-ilmailun turvahenkilöstön palvelukseen ottaminen, koulutus ja hyväksynnät → 16.2.

Käynnissä olevat määräyshankkeet

Valmistelussa:

- ▶ OPS M1-18 Vaarallisten aineiden ilmakuljetus
- ▶ GEN M1-3 Maahuolinta lentoasemilla
- ▶ OPS MX-X Lentotoiminta osaomisteisilla ilma-aluksilla
- ▶ AIR M16-1 Kansallisten ilma-alusten lentokelpoisuusvalvonta
- ▶ PEL M3-4 Ilma-alushuoltajan kansalliset vaatimukset
- ▶ ANS M1-1 Suomessa sovellettavat ilmaliikenteen hallinta- ja lennonvarmistuspalvelujen tarjontaa koskevat säännöt
- ▶ OPS M1-1 Suomessa sovellettavat lentosäännöt (hankepääätös valmisteilla)

Tunnistettuja muutostarpeita (ainakin)

- ▶ AGA M3-6 Lentoesterajoitukset ja lentoesteiden merkitseminen (Susanna Metsälampi)
- ▶ OPS M2-9 Liitimet
- ▶ TRG M1-7 Kansallinen lentokoulutus
- ▶ TRG M1-11 Koulutus rajoitettua radiopuhelimenhoitajan kelpuutusta varten
- ▶ OPS M3-15 Euroopan yhteisön säädöksiä täydentävät lento- ja työaikarajoitukset
- ▶ AIR M1-5 Ilmailuvälineiden huoltotoiminta-, lentokelpoisuuden hallinta- ja muutostyövaatimukset
- ▶ OPS M5-7 Lentotoimintarajoitus meluisille suihkukoneille
- ▶ AIR M15-1 Ilma-alusten melunormit
- ▶ Normisarjan päätös 2/2004: Liikennöinti reitillä, johon kohdistuu käyttörajoituksia (vaatii ensin lakimuutoksen)

Jatkovalmistelussa

AGA M2-1 Helikoptereille tarkoitettujen lentopaikkojen rakentaminen ja pitäminen

▶ Tausta ja tavoite:

- ▶ Tausta: Määräys on vuodelta 1998 ja osin vanhentunut. ICAO Annex 14:n vaatimuksia on määräyksen julkaisun jälkeen useita kertoja päivitetty.
- ▶ Tavoite: Saatetaan kansallinen määräys ajan tasalle tekemällä siihen ICAO Annex 14:n päivitysten sekä kansallisten menettelyjen edellyttämät muutokset.

▶ Aikataulu: Voimaan keväällä 2024.

▶ Muuta tietoa:

- ▶ Lentopaikkatiimin valmistelema pitkälti Annex 14:sta suomentaen. Suomennoksen julkaisuun on haettu ja saatu ICAOn lupa.
- ▶ Avainhenkilöt: Jarmo Rintamäki, Pasi Takala
- ▶ Käsittelyvaihe: Ruotsinkielinen käännös viimeisteltävänä.

OPS M1-17 Radiovyöhykkeet

- ▶ Tausta ja tavoite:
  - ▶ Tausta: Uutta radiovyöhykettä on esitetty Nummelan lentopaikalle (EFNU) mittarilähestymismenetelmän suojaksi. SIL esittänyt Kiikalan (EFIK) RMZ:n ylärajan laskua FL95 → 4000 FT.
  - ▶ Tavoite: Toteutuu esitysten mukaisesti.
- ▶ Aikataulu: Tiedot toimitettu Fintrafficille joulukuun alussa, määräys annetaan 18.3.2024, voimaan AIRAC-päivänä 18.4.2024.
- ▶ Muuta tietoa:
  - ▶ Myös pieni muutos määräystekstin poikkeuskohtaan, koska lennonvarmistuspalvelun tarjoaja ei voi myöntää poikkeuksia valvomattomaan ilmatilaan.
- ▶ Avainhenkilöt: Mika Saalasti
- ▶ Käsittelyvaihe: Hyväksytty julkaisuun, ulos vasta 18.3.

OPS M1-28 Vaara-alueet

- ▶ Tausta ja tavoite:
  - ▶ Tausta: Vuosittain päivitettävä määräys ilmailun vaara-alueista.
  - ▶ Tavoite: Päivitetään liite 1 esitettyjen muutostarpeiden mukaan.
- ▶ Aikataulu: Tiedot toimitettu Fintrafficille joulukuun alussa, määräys annetaan 18.3.2024, voimaan AIRAC-päivänä 18.4.2024.
- ▶ Muuta tietoa:
  - ▶ EFD154 UPINNIEMI ylärajan nosto
  - ▶ EFR76 MÄKILUOTO ja vaara-alueen EFD107 KATAJALUOTO yhteisen kulmapisteen koordinaatin korjaus.
- ▶ Avainhenkilöt: Mika Saalasti
- ▶ Käsittelyvaihe: Hyväksytty julkaisuun, ulos vasta 18.3.

OPS M1-31 Transponderivyöhykkeet

► Tausta ja tavoite:

► Tausta: Fintraffic on esittänyt useita uusia transponderivyöhykkeitä (11 kpl): Ivalon lähi- ja lähestymisalue (CTR + TMA), Kittilä CTR, Kuusamo CTR + TMA, Maarianhamina CTR + TMA, Oulu CTR, Rovaniemi TMA, Turku CTR, Vaasa CTR.

► Tavoite: Perustetaan esitetyt vyöhykkeet. AIP:ssä on poikkeuksia transponderivaatimuksista (mm. moottorittomat, purjekoneet, liitimet, ei latausjärjestelmää).

► Aikataulu: Tiedot toimitettu Fintrafficille joulukuun alussa, määräys annetaan 18.3.2024, voimaan AIRAC-päivänä 18.4.2024.

► Muuta tietoa:

► TMZ-vyöhykkeiden tarve liittyy digitalisaatiohankkeisiin ja U-Spaceen.

► Vuonna 2021 tehty kompromissi, jossa TMZ-vyöhykkeeksi nimettiin Oulussa, Turussa ja Vaasassa vain TMA, ei CTR:ää. Silloin tiedotettiin "ennakkovaroituksena", että TMZ-vyöhykkeet tulevat lisääntymään ja transponderin hankintaan kannattaa valmistautua.

► Avainhenkilöt: Mika Saalasti

► Käsittelyvaihe: Hyväksytty julkaisuun, ulos vasta 18.3.

OPS M1-29 UAS-ilmatilavyöhykkeet

- ▶ Tausta ja tavoite:
  - ▶ Tausta: Ilmailulain 11 a ja 11 b §:n mukaan Traficom voi perustaa kieltäviä, rajoittavia ja sallivia UAS-ilmatilavyöhykkeitä määräyksellä enintään 3 v määräajaksi. Määräys päivitetään vuosittain.
  - ▶ Tavoite: Perustetaan haetut vyöhykkeet mahdollisuuksien mukaan.
- ▶ Aikataulu: Tiedot toimitettu Fintrafficille joulukuun alussa, määräys annetaan 18.3.2024, voimaan AIRAC-päivänä 18.4.2024.
- ▶ Muuta tietoa:
  - ▶ Vuodelle 2024 on haettu paljon rajoittavia vyöhykkeitä mm. teollisuuslaitosten ja satamien suojaksi. Väylävirasto hakenut rajoittavia VAK-ratapihoille sekä tie- ja rautatietunnelien alueelle.
  - ▶ Kohteiden suojaamisen tarve vs. näkyväksi tekeminen.
- ▶ Avainhenkilöt: Mika Saalasti
- ▶ Käsittelyvaihe: Julkaisuun 18.3.

OPS M6-1 Laskuvarjohyppytoiminta

▶ Tausta ja tavoite:

- ▶ Tausta: Määräyksessä ei ole teknisiä vaatimuksia/ehtoja ns. erikoiskalustolla (esim. sotilasvarjot) tapahtuvaa koulutusta eikä näytöshyppyjä varten, joissa poiketaan perinteisistä kalustovaatimuksista ja tingitään ajoittain varjon avauskorkeudesta.
- ▶ Tavoite: Määräykseen pitäisi lisätä poikkeuslupamahdollisuus.

▶ Aikataulu:

▶ Muuta tietoa:

- ▶ Lisätty vain poikkeusmahdollisuus sekä viittaus rangaistussäännöksiin.

▶ Avainhenkilöt: Elina Saukkoriipi

▶ Käsittelyvaihe: Lausuntokierros päättynyt 31.1., jatkovalmistelussa.

Lausuntokierroksella

OPS M1-2 Lentonäytökset ja lentokilpailut

- ▶ Tausta ja tavoite:
  - ▶ Tausta: Määräys vuodelta 1997, vanhentunut.
  - ▶ Tavoite: Päivitetään määräys. Esim. turvaetäisyydet ovat nykyisin yleisesti suuremmat, vaatimus riskinarvioinnista, näytöksen järjestäjän ja johtajan tehtävät & vastuut, miehittämättömän ilmailun vaatimukset ...
- ▶ Aikataulu: Uudistettu määräys annetaan talvella 2023/2024.
- ▶ Muuta tietoa:
  - ▶ Näytöksen jälkiraportointi, pienten/rajattujen näytösten vs. isojen näytösten erottelu, näytöslentäjän hyväksymistodistuksen voimassaolo 2 v → 3 v. Joka toinen jatko lentopäiväkirjamerkintöjen perusteella, joka toinen Traficomien arvioijalle.
  - ▶ CAP 403, Nato Stanag mallina.
- ▶ Avainhenkilöt: Jani Heiskanen, Hannu Koponen, Pekka Ikonen, Sami Jänis
- ▶ Käsittelyvaihe: Lausuntokierroksella → 16.2.

SEC M1-1 Siviili-ilmailun turvahenkilöstön palvelukseen ottaminen, koulutus ja hyväksynnät

▶ Tausta ja tavoite:

- ▶ Tausta: Räjähdekoirat (EDD, Explosive Detection Dog) on yksi EU-asetuksessa 2015/1998 sallituista turvatarkastusmenetelmistä mm. rahdille ja postille (kohta 12.9).
- ▶ Tavoite: Räjähdekoirien käyttöönotto Suomessa ja turvakoulutuksen tuntimäärien tarkistus.

▶ Aikataulu: Voimaan keväällä 2024.

▶ Muuta tietoa:

- ▶ EU-asetuksessa säädetään menetelmän perusasiat, mutta koiran ja ohjaajan koulutukseen ja sertifiointiin liittyvät elementit tulee jokaisen jäsenvaltion määritellä omissa vaatimuksissaan. Määräykseen vain pieniä muutoksia; perusvaatimukset asetukseen viittaamalla. Muut kansalliseen turvaohjelmaan.
- ▶ Avainhenkilöt: Pekka Asikainen, Tomi Puukko
- ▶ Käsittelyvaihe: Lausuntokierroksella → 16.2.

Valmistelussa

OPS M1-18 Vaarallisten aineiden ilmakuljetus

- ▶ Tausta ja tavoite:
  - ▶ Tausta: Uusi VAK-laki (541/2023) kumoaa VAIK-asetuksen ja siirtää vaarallisten aineiden ilmakuljetusvaatimusten määrittelyn takaisin Traficomille, määräyksellä tehtäväksi.
  - ▶ Tavoite: Määräys, jonka liitteenä ICAO-TI:n suomen- ja ruotsinkielinen käännös.
- ▶ Aikataulu: Voimaan 1.3.2024, koska VAIK-asetus kumoutuu 29.2.
- ▶ Muuta tietoa:
  - ▶ Määräykseen vain lyhyesti soveltamisala ym. perusasiat, vaatimusten sisältö on 1000-sivuisessa liitteessä.
  - ▶ Ulkopuolelta tilatussa suomennoksessa parantamisen varaa, mutta aikataulusyistä korjataan lisää myöhemmissä vaiheissa.
- ▶ Avainhenkilöt: Anu Häkkinen, Senja Hakola, Mia Sucksdorff
- ▶ Käsittelyvaihe: Hyväksytty julkaisuun, ICAO-TI:n ruotsinkielistä käännöstä odotellaan.

OPS MX-X Lentotoiminta osaomisteisilla ilma-aluksilla

- ▶ Tausta ja tavoite:
  - ▶ Tausta: Fractional ownership –toimintamallista ei ole Suomessa vielä mitään sääntelyä, ja tällainen toiminta on viime aikoina yleistynyt. Rajanveto ansio- vs. yksityislentotoiminta.
  - ▶ Tavoite: Luodaan sääntely mm. Luxemburgin mallin pohjalta.
- ▶ Aikataulu: Uusi määräys tai ohje julkaistaan vuonna 2024.
- ▶ Muuta tietoa:
  - ▶ Tarkoitus määritellä toimintaa koskevat keskeiset vaatimukset esim. lentotoimintamenetelmistä (mm. polttoainesuunnittelu ja lentopaikkojen valinta), palo- ja pelastuskalustovaatimuksista lentopaikoilla (AGA) sekä lento- ja työaikarajoituksista.
  - ▶ Ei käsitellä perinteistä yhteisomistustilannetta, jossa useampi ilmailija hankkii ilma-aluksen yhteisesti kunkin omaan käyttöön ilman erillistä hallintaorganisaatiota.
  - ▶ Vielä punnittavana, tehdäänkö asiasta määräys vai ohje (vai osittain molemmat).
- ▶ Avainhenkilöt: Jaakko Koskinen, Päivi Metsävainio
- ▶ Käsittelyvaihe: Määräyshankepääätös julkaistu 14.9.2023, valmistelussa.

GEN M1-3 Maahuolinta lentoasemilla

- ▶ Tausta ja tavoite:
  - ▶ Tausta: EU:sta tulossa sääntelyä maahuolinnasta. Todettu tarve määritellä merkinantajien hyväksyntävaatimukset sekä tehdä maahuolintapalvelun tarjonnasta ilmoituksenvaraista, jotta mahdollisiin laiminlyönteihin voitaisiin selkeästi puuttua.
  - ▶ Tavoite: Sovitetaan kansallista määräystä jo ennalta yhteen tulevan EU-sääntelyn kanssa ja toteutetaan em. vaatimukset.
- ▶ Aikataulu: Uudistettu määräys voimaan talvella 2023/2024.
- ▶ Muuta tietoa:
  - ▶ Ilmailulain 47 §, SERA ja ICAO Annex 2 edellyttävät merkinantajille viranomaishyväksyntää, sen sijaan ADR-asetus 139/2014 vain lentopaikan pitäjän antamaa koulutusta.
  - ▶ EASA-asetuksen 37 artiklan mukaan maahuolinta on ilmoituksenvaraista, Suomessa ilmoituksia ei vielä ole vaadittu.
- ▶ Avainhenkilöt: Pasi Piirainen, Pasi Takala
- ▶ Käsittelyvaihe: Työryhmällä valmistelussa (perustelumuiiota luonnostellaan). Mutkia matkaan, koska EASAlta tullut maahuolinta-asetuksen NPA 2023-106 ja Opinion No 01/2024 – voidaanko enää antaa kansallinen määräys? Kysytty EASAlta, legal selvittelee.

AIR M16-1 Kansallisten ilma-alusten lentokelpoisuusvalvonta

▶ Tausta ja tavoite:

- ▶ Tausta: Liittyy ilmailulakimuutokseen 1327/2021 (40 §), jonka mukaan valtuutettu lentokelpoisuustarkastaja saa antaa todistuksia eikä vain suosituksia.
- ▶ Tavoite: Tehdään lakimuutoksesta johtuvat muutokset ja päivitetään muutenkin.

▶ Aikataulu: Ei määräaikaa, tavoitteena antaa mahdollisimman pian.

▶ Muuta tietoa:

- ▶ Tarkastettava mm. siirtymäsäännöksiä, miten nykyinen lentokelpoisuustarkastajan valtuutus voidaan hakemuksesta muuntaa uudeksi valtuutukseksi.

▶ Avainhenkilöt: Jukka Parviainen, Mia Sucksdorff, Hannu Martikainen

▶ Käsittelyvaihe: Työryhmällä valmistelussa. Määräyshankepääätös tehty jo v. 2017, mutta hanke pysähtyi kun tehtävänsiirrot mahdollistanut ilmailulain 164 § kumoutui. Nyt siirto tullut taas mahdolliseksi.

PEL M3-4 Ilma-alushuoltajan kansalliset vaatimukset

- ▶ Tausta ja tavoite:
  - ▶ Tausta: Liittyy ilmailulakimuutokseen 1327/2021 (40 §), jonka mukaan valtuutettu lentokelpoisuustarkastaja saa antaa todistuksia eikä vain suosituksia, sekä määräysmuutokseen AIR M16-1.
  - ▶ Tavoite: Tehdään lakimuutoksesta johtuvat muutokset ja päivitetään muutenkin.
- ▶ Aikataulu: Ei määräaikaa, tavoitteena antaa mahdollisimman pian.
- ▶ Muuta tietoa:
  - ▶ Ollut tarkoitus siirtää lentokelpoisuustarkastajia koskevat vaatimukset määräykseen AIR M16-1, mutta pidetään kuitenkin PEL:ssä. PEL-sarja koskee henkilölupia, AIR taas ilmailuvälineitä. Lisäksi tehdään koulutuksesta tarkempi ohje PEL T3-4.
- ▶ Avainhenkilöt: Jukka Parviainen, Mia Sucksdorff, Hannu Martikainen
- ▶ Käsittelyvaihe: Määräyshankepääätös tehty jo v. 2017, mutta hanke pysähtyi kun tehtävänsiirrot mahdollistanut ilmailulain 164 § kumoutui. Nyt siirto tullut taas mahdolliseksi. Käsittelyssä AIR M16-1 rinnalla. Tekeillä myös koulutusohje PEL T3-4, joka pohjautuu Part 66L -moduuleihin.

ANS M1-1 Suomessa sovellettavat ATM- ja ANS-palvelujen tarjontaa koskevat säännöt

▶ Tausta ja tavoite:

- ▶ Tausta: Määräyksessä otetaan kantaa kaikkiin kohtiin, joissa asetus 2017/373 antaa viranomaiselle mahdollisuuden määrätä toisin.
- ▶ Tavoite: Päivitetään määräys asetuksen uusimpien muutosten pohjalta ja tarkistetaan muut mahdolliset muutostarpeet.

▶ Aikataulu: Määräys valmiiksi keväällä 2024.

▶ Muuta tietoa:

- ▶ Muutostarvetta on havaittu ainakin kohdan ATM/ANS.OR.A.010 osalta, Rajoitetun hyväksyntätodistuksen hakeminen – tarvetta vaatia muidenkin kuin asetuksessa suoraan lueteltujen kohtien noudattamista.
- ▶ Koskee mm. AFIS-lentopaikkojen toimintaa.

▶ Avainhenkilöt: Jani Luiro

▶ Käsittelyvaihe: Määräyshankepääätös julkaistu 6.2.2024.

OPS M1-1 Suomessa sovellettavat lentosäännöt

- ▶ Tausta ja tavoite:
  - ▶ Tausta: Havaittu pieniä korjaustarpeita; soveltamisalakohdassa pitäisi mainita myös valtion ilmailu. Miehitämättömän ilmailun osalta pitäisi viitata kumotun määräyksen OPS M1-32 sijasta EU:n droneasetukseen 2019/947.
  - ▶ Tavoite: Tehdään em. korjaukset ja tarkistetaan muutoinkin. Myös miehitämättömän sotilasilmailun tarpeiden huomioon ottaminen.
- ▶ Aikataulu: Vuoden 2024 aikana.
- ▶ Muuta tietoa:
  - ▶ Uusi transponderikoodi: Etäohjatun ilma-aluksen ohjausyhteyden katkeaminen ilmaistava käyttäen SSR-koodia 7400. Vastaava ICAO SARPS tulossa voimaan 11/2026, mutta voisi ottaa käyttöön jo aiemmin. SERA antaa viranomaiselle mahdollisuuden määrätä.
  - ▶ Remote-etuliite avauskutsuun, kun kyseessä RPAS-toiminta?
- ▶ Avainhenkilöt: Esa Stenberg, Markku Tyynelä
- ▶ Käsittelyvaihe: Määräyshankepääätös luonnosteltu.

Normisarjan päätös 2/2004: Liikennöinti reitillä, johon kohdistuu käyttörajoituksia

▶ Tausta ja tavoite:

- ▶ Tausta: Ilmailulaitoksen normisarjasta on voimassa enää 2 päätöstä. Tämänkin voisi muuttaa määräykseksi tai ohjeeksi. Normissa kuvataan menettelyt liikennöintilupien hakemiseen ja myöntämiseen.
- ▶ Tavoite: Saatetaan muuttaa ohjeeksi, koska ei sisällä mitään ulkopuolisia sitovaa, ja päivitetään samalla. Luvan uudelleentarkastelu vaatii lakimuutoksen LIPAAan, tehdään siitä esitys LVM:lle.

▶ Aikataulu: Riippuu lakimuutoksesta.

▶ Muuta tietoa:

- ▶ Liikennöintilupien myöntämisessä noudatettavat menettelyt on ilmoitettava komissiolle, joka julkaisee ne EUVL:ssä (847/2004, 6 artikla). Eri jäsenmailla vaihtelevia käytäntöjä sen suhteen, onko asiasta annettu asetus, määräys, ohje, suuntaviivat tms.
- ▶ Vähäisiä muutostarpeita, mm. hinnoittelupolitiikkaa ei enää tarvitse eritellä liikennöintilupahakemuksessa ja hakemuksen saa jättää myös englanniksi. Luvan peruuttaminen ja raukeaminen pois (ovat laissa), uudelleentarkastelu ristiriidassa hallintolain kanssa.
- ▶ Avainhenkilöt: Johan Skjäl, Tiia Tuomilehto-Kiuru
- ▶ Käsittelyvaihe: Vaatii lakimuutoksen ennen määräyksen jatkokäsittelyä.

Tunnistettuja muutostarpeita

AGA M3-6 Lentoesterajoitukset ja lentoesteiden merkitseminen

- ▶ Tausta ja tavoite:
  - ▶ Tausta: Määräys on vuodelta 2000, lentopaikka-asetus osin korvannut. Ilmailulaissa käyttöön otettu uusi lentoestelupaprosessi edellyttää muutoksia.
  - ▶ Tavoite: Antaa ohjeiden sijaan viranomaismääräykset lentoestevalojen LED-valoista sekä tuulivoimaloiden estevaloista ja päivämerkinnöistä. Poistaa lentopaikka-asetuksen kanssa päällekkäiset kohdat. Ottaa huomioon uusi lentoestelupaprosessi.
- ▶ Aikataulu: Odottanut ilmailulain ratkaisuja lentoesteprosessin suhteen. Määräyshanke nyt valmis käynnistettäväksi.
- ▶ Avainhenkilöt: Susanna Metsälampi, Pasi Takala, Heikki Silpola
- ▶ Käsittelyvaihe: Määräyshankepääätös on tehty jo vuonna 2013, tarvitaan mahdollisesti uusi hankepääätös. Odottanut ilmailulakiuudistuksen ratkaisuja mm. lentoesteluvista ja -lausunnoista.

OPS M2-9 Liitimet

▶ Tausta ja tavoite:

- ▶ Tausta: Määräyksessä viitataan vanhaan EASA-asetukseen 216/2008. Uudessa EASA-asetuksessa 2018/1139 liitimet on määritelty eri tavalla.
- ▶ Tavoite: Tarkistetaan liitimien määrittely ja määräyksen soveltamisala. Tehdään myös muut tarvittavat päivitykset.

▶ Aikataulu: Käsittelyyn talvella 2023/2024

▶ Muuta tietoa:

- ▶ Selventämistarvetta mm. koulutusasioissa; liitimellä kouluttamisesta pitäisi ilmoittaa, mutta ilmoituksia on saatu harvoin.
- ▶ Onko kaupallinen liidintoiminta sallittua (moottoroidulla varjoliitimellä)?
- ▶ Avainhenkilöt: Hannu Martikainen
- ▶ Käsittelyvaihe:

Kiitos

leila.iikkanen@traficom.fi

Puh. 029 534 6039